

Νέοι: Ηγέτες του Ψηφιακού Κόσμου

Ψηφιακός Οδηγός για Νέους

Δικαιώματα του διαδικτύου

Ποια είναι τα δικαιώματα του νέου-χρήστη στο διαδίκτυο; Όπως στον πραγματικό κόσμο, έτσι και στο Διαδίκτυο, οι χρήστες έχουν κάποια δικαιώματα και κάποιες υποχρεώσεις. Αυτός ο οδηγός θα σας δώσει τις απαραίτητες γνώσεις για να γνωρίζετε τα δικαιώματά σας, προκειμένου να προστατεύεται την ιδιωτικότητά σας και αισθάνεστε ασφαλής στο διαδίκτυο.

(Φωτογραφία από pexels.com)

Μαθησιακός Στόχος

Η κατανόηση των δικαιωμάτων τους ως πολίτες του διαδικτύου

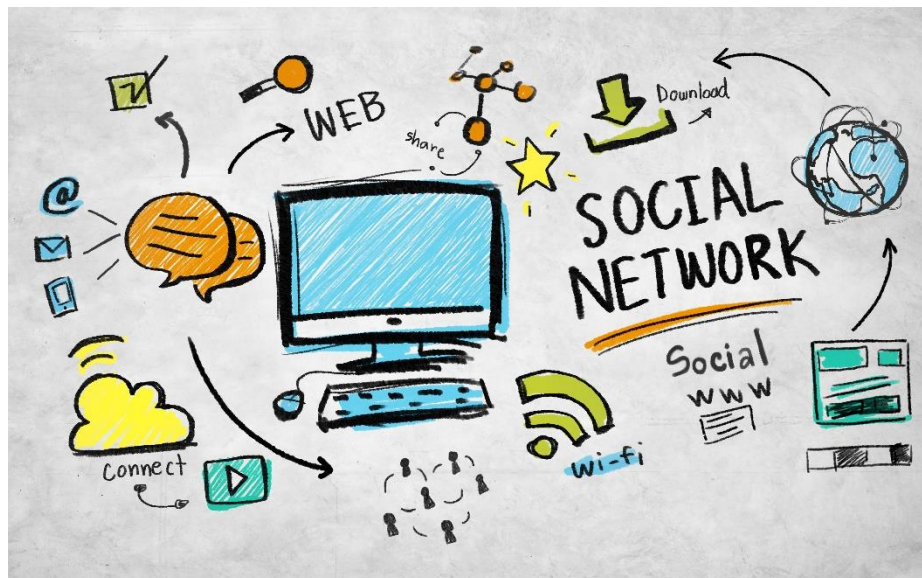
Μαθησιακό Αποτέλεσμα

Οι νέοι θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν το δικαίωμα τους να είναι ασφαλείς από επιθέσεις μίσους και παρενόχληση στο διαδίκτυο
- Κατανοούν την διαφορά μεταξύ της ρητορικής του μίσους και της ελευθερίας του λόγου
- Αποδεικνύουν ότι μπορούν να απαντούν με αποτελεσματικό τρόπο στην ρητορική του μίσους και σε διαδικτυακό προσβλητικό περιεχόμενο

i Τα δικαιώματα του νέου-χρήστη στο διαδίκτυο:

- ο Η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, παιχνίδια και εφαρμογές για την ψυχαγωγία τους
- ο Η ελευθερία της έκφρασης στο διαδίκτυο. Είναι σημαντικό να γνωρίζουν και την διαφορά από την ρητορική μίσους
- ο Να νιώθουν ασφαλείς στο διαδίκτυο
- ο Προστασία από παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση τους
- ο Δικαίωμα σεβασμού
- ο Να καταγγείλουν άτομα που υποκινούν διακρίσεις μίσους ή βίας απέναντί τους
- ο Προστασία των προσωπικών τους δεδομένων. Να γνωρίζουν πως να αντιμετωπίζουν τον διαδικτυακό εκφοβισμό, την κλοπή ή/και χρησιμοποίηση της ταυτότητας τους, των προσωπικών πληροφοριών ή των φωτογραφιών τους
- ο Ενημέρωση για την ύπαρξη των γραμμών βοήθειας κατά του διαδικτυακού εγκλήματος

(<https://www.agency9.com.au/>)

Δικαιώματα προστασίας δεδομένων

Οι κανόνες της ΕΕ για την προστασία δεδομένων εγγυώνται την προστασία των προσωπικών σας δεδομένων οποτεδήποτε αυτά συγκεντρώνονται, π.χ. όταν αγοράζετε ένα προϊόν μέσω του διαδικτύου, υποβάλλετε αίτηση για θέση εργασίας ή ζητάτε τραπεζικό δάνειο.

Τι μπορώ να κάνω εάν δεν τηρούνται τα δικαιώματά μου;

Εάν πιστεύετε ότι δεν τηρούνται τα δικαιώματά σας σχετικά με την προστασία δεδομένων, μπορείτε να υποβάλετε καταγγελία απευθείας στην [εθνική αρχή προστασίας δεδομένων](#), η οποία θα διερευνήσει την καταγγελία και θα σας απαντήσει εντός 3 μηνών. Εάν επιθυμείτε, μπορείτε να προσφύγετε απευθείας στα δικαστήρια κατά της σχετικής επιχείρησης ή του φορέα αντί να απευθυνθείτε πρώτα στην εθνική αρχή προστασίας δεδομένων.

Μπορεί να δικαιούστε αποζημίωση εάν έχετε υποστεί υλική ή μη υλική ζημία (π.χ. οικονομικό ή ψυχολογικό πρόβλημα αντίστοιχα), εξαιτίας του γεγονότος ότι μια επιχείρηση ή ένας φορέας δεν τήρησε τους κανόνες της ΕΕ για την προστασία δεδομένων.

i Τι είναι η ρητορική μίσους;

Ο όρος «ρητορική μίσους» (hate speech), είναι μορφή έκφρασης που διαδίδει, υποκινεί, προωθεί ή δικαιολογεί το φυλετικό μίσος, την ξενοφοβία, τον αντισημιτισμό ή άλλες μορφές μίσους που στηρίζεται στη μισαλλοδοξία, όπως: μισαλλοδοξία που εκφράζεται μέσα από επιθετικό εθνικισμό και εθνοκεντρισμό, διάκριση και εχθρικήτητα κατά μειονοτήτων, μεταναστών και ανθρώπων μεταναστευτικής καταγωγής.

(politis.com.cy)

Σημαντικότητα διαδικτυακής ρητορικής μίσους

Τι είναι χειρότερο... ;

Ειπωμένο σε δημόσια συνάντηση

«Εάν είσαι ομοφυλόφιλος, βρες θεραπεία.
Μετά γύρνα στο ανθρώπινο είδος.»

Αναρτημένο σε φόρουμ του διαδικτύου

«Εάν είσαι ομοφυλόφιλος, βρες θεραπεία.
Μετά γύρνα στο ανθρώπινο είδος.»

(No hate speech movement)

Εφόσον η ρητορική μίσους εκτός διαδικτύου είναι ένα κοινωνικό πρόβλημα που προκαλεί σημαντικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία του ατόμου, θα μπορούσε να αγνοηθεί; Όπως δεν αγνοείται η ρητορική μίσους εκτός διαδικτύου, δεν αγνοείται ούτε στο διαδίκτυο. Η ρητορική μίσους στο διαδίκτυο είναι έγκλημα και διώκεται ποινικώς.

Άμεσοι τρόποι που μπορώ να εξαλείψω την ρητορική μίσους:

- Πριν αφήσετε κάποιο σχόλιο διερωτηθείτε: "Τι αισθήματα θα μου δημιουργούσε αυτό το σχόλιο;"
- Πριν μοιραστείτε με το δίκτυο σας φωτογραφίες, προσωπικά δεδομένα κτλ. διερωτηθείτε:
  - A. Θα μπορούσε κάποιος να το χρησιμοποιήσει για να βλάψει εμένα ή κάποιο άλλο άτομο;
  - B. αυτή η εικόνα αντιπροσωπεύει εμένα και τις αξίες μου;
  - Γ. τι είναι το χειρότερο που μπορεί να συμβεί εάν το κοινοποιήσω;

Βίντεο

- ✓ Δείτε εδώ ένα βίντεο για την ελευθερία λόγου και την ρητορική μίσους:

The 'No hate Ninja project':

https://www.youtube.com/watch?v=kp7ww3KvccE&feature=emb_title

QUIZ

- Μετά από μία διαφωνία, μια ομάδα παιδιών σου στέλνει απειλητικά μηνύματα σε κάποιο κοινωνικό δίκτυο. Τι πρέπει να κάνεις;
(α) Να τους μπλοκάρεις
(β) Να κρατήσεις τα σχόλια που σου στέλνουν
(γ) Να ενημερώσεις ένα κοντινό σου άτομο
(δ) Όλα τα πιο πάνω
- Εάν παρατηρήσω ότι κάποιος έχει δημιουργήσει ψεύτικο προφίλ με τα δικά μου στοιχεία, τι μπορώ να κάνω;
(α) Του στέλνω μηνύματα και απαιτώ να δώσει εξηγήσεις
(β) Τον καταγγέλλω στον διαχειριστή της ιστοσελίδας, για να διαγράψει το ψεύτικο προφίλ
(γ) Ζητάω από τον χρήστη να διαγράψει το προφίλ
(δ) Κανένα από τα παραπάνω
- Σε περίπτωση που κάποιος σε παρενοχλεί σε συνομιλία, τι μπορώ να κάνω;
(α) Απαντώ με προσβλητικό τρόπο
(β) Τον διαγράφω από φίλο και ενημερώνω κάποιο κοντινό μου άτομο τι ακριβώς έγινε
(γ) Του ζητάω να σταματήσει
(δ) Τον αγνοώ
- Ποιο από τα παρακάτω θεωρείται διαδικτυακός εκφοβισμός;
(α) Η επαναλαμβανόμενη παρενόχληση μέσω διαδικτύου
(β) Η διάδοση φημών στο σχολείο ή στο εργασιακό μου περιβάλλον
(γ) Ο εκφοβισμός στον φυσικό κόσμο
(δ) Κανένα από τα παραπάνω
- Ποιο από τα παρακάτω ανήκει στην κατηγορία του διαδικτυακού εκφοβισμού;
(α) Η δημοσίευση κάποιας συνομιλίας με σκοπό την γελοιοποίηση κάποιου άλλου ατόμου
(β) Η δημοσίευση υλικού που προωθεί βία κατά συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων
(γ) Η δημοσίευση προσωπικών φωτογραφιών σε κοινωνικά δίκτυα
(δ) Όλα τα παραπάνω
- Βρήκες μια ντροπιαστική πληροφορία για ένα άτομο που γνωρίζεις
(α) Την στέλνεις κάπου που μπορούν να την δουν μόνοι οι κοντινοί σου φίλοι
(β) Την στέλνεις στο άτομο και το γελοιοποιείς

- (γ) Κρατάς την πληροφορία για τον εαυτό σου
- (δ) Την στέλνεις σε κοντινό σου άτομο

6. Σε περίπτωση που πέσεις θύμα ρητορικού μίσους που μπορείς να απευθυνθείς;
- (α) Στην συμβουλευτική υπηρεσία 1410
  - (β) Στην αστυνομία
  - (γ) Στην γραμμή καταγγελιών 1480
  - (δ) Όλα τα παραπάνω

Πρακτικά εργαλεία

- **Συμβουλευτική Μέσω Διαδικτύου:**

- ✓ Συμβουλευτική Υπηρεσία Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου 1410-
Οι Σύμβουλοι του 1410 χειρίζονται όλα τα περιστατικά με τον ίδιο επαγγελματισμό ανεξάρτητα από το φύλο, την καταγωγή, την εθνότητα, την ηλικία ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό των καλούντων, τηρούν την αρχή της ανωνυμίας και δεν ζητούν οποιαδήποτε προσωπικά στοιχεία.
Οι κλήσεις προς το 1410 γίνονται χωρίς χρέωση και οι ώρες λειτουργίας του είναι:

ΔΕΥΤΕΡΑ – ΤΡΙΤΗ – ΠΕΜΠΤΗ – ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10:00-23:00

ΤΕΤΑΡΤΗ 10:00-17:00

ΣΑΒΒΑΤΟ 15:00-23:00

<https://onek.org.cy/archiki-selida/programmata-ipiresies/simvoueftikes-ipiresies/e-counseling/>

- **Γραμμή Βοήθειας Helpline 1480:**

- ✓ Οι υπηρεσίες της Γραμμής Βοήθειας Helpline 1480- απευθύνονται σε παιδιά, εφήβους, γονείς, εκπαιδευτικούς και άλλους επαγγελματίες, παρέχοντας υποστήριξη και συμβουλές σε θέματα που σχετίζονται με την ασφαλή, υπεύθυνη και ηθική χρήση του Διαδικτύου και άλλων ψηφιακών μέσων. Οι λειτουργοί της Γραμμής Βοήθειας Helpline 1480 παρέχουν, μεταξύ άλλων, συμβουλές και υποστήριξη σε θέματα:

Διαδικτυακού / Ηλεκτρονικού Εκφοβισμού
Διαδικτυακού Ρατσισμού και Ξενοφοβίας
Πολύωρης ενασχόλησης / εξάρτησης στα διαδικτυακά και ηλεκτρονικά παιχνίδια
Πολύωρης ενασχόλησης / εξάρτησης στον τζόγο και την πορνογραφία
Προβλημάτων σε κοινωνικά δίκτυα (π.χ., ψεύτικα προφίλ, παραβίαση λογαριασμών, ακατάλληλο και επιβλαβές περιεχόμενο)
Εκβιασμού στο Διαδίκτυο

<https://www.cybersafety.cy/helpline>

- **Η Γραμμή Καταγγελιών Hotline 1480**

Η **Γραμμή Καταγγελιών Hotline 1480** προσφέρει ένα άμεσο, εύκολα προσβάσιμο και υπεύθυνο σημείο επαφής για τους χρήστες, έτσι ώστε να καταγγέλλουν παράνομο περιεχόμενο ή ενέργειες. Οι υπηρεσίες της γραμμής καταγγελιών αναλαμβάνουν το χειρισμό πληροφοριών από το κοινό, που σχετίζονται με αναφορές για:

Περιεχόμενο (π.χ., φωτογραφίες) σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών
Ρατσισμό και ξενοφοβικό υλικό, που παραβαίνει τη νομοθεσία
Οτιδήποτε θεωρείται παράνομο.

<https://www.cybersafety.cy/hotline>

Απαντήσεις Quiz

1δ: Όταν πέσεις θύμα διαδικτυακού εκφοβισμού είναι σημαντικό να διακόψεις οποιαδήποτε επικοινωνία έχεις με το άτομο/άτομα και να αποθηκεύσεις τα μηνύματα που έχουν σταλεί σε περίπτωση που θελήσεις να τους καταγγείλεις. Επίσης υπάρχουν γραμμές βοήθειας που μπορούν να βοηθήσουν: η γραμμή βοήθειας 1480 και η συμβουλευτική υπηρεσία 1410.

2β: Είναι σημαντικό είμαστε προσεκτικοί με τις πληροφορίες που μοιραζόμαστε στο διαδίκτυο εφόσον υπάρχει η πιθανότητα να το χρησιμοποιήσει άλλο άτομο για κακόβουλους σκοπούς. Σε περίπτωση που διαπιστώσουμε κάτι τέτοιο, πρέπει να το καταγγείλουμε αμέσως είτε κάνοντας αναφορά στο κοινωνικό δίκτυο όπου συνέβη είτε στην γραμμή βοήθειας 1480.

3β: Σε τέτοια περίπτωση μπλοκάρουμε άμεσα την πρόσβαση του αποστολέα και ενημερώνουμε ένα έμπιστο άτομο για το τι λέχθηκε στην συνομιλία. Σε περίπτωση που έχουμε δώσει στοιχεία διανομής κτλ. κάνουμε αναφορά στην γραμμή βοήθειας 1480

4α: Ο διαδικτυακός εκφοβισμός συμβαίνει όταν ένας έφηβος ή νέος δέχεται από κάποιον ή κάποιους απειλές, ταπεινώνεται ή εξευτελίζεται συνήθως με επαναλαμβανόμενο τρόπο, μέσω διαδικτύου. Διαδικτυακός εκφοβισμός θεωρείται οποιαδήποτε ενέργεια στο διαδίκτυο που έχει ως σκοπό να προκαλέσει φόβο.

5δ: Ο διαδικτυακός εκφοβισμός παίρνει πολλές μορφές, είναι δική μας ευθύνη να είμαστε ενήμεροι για τους κινδύνους του κυβερνοχώρου, για να προστατεύουμε εμάς και τους γύρω μας

6γ: Πριν δημοσιεύσουμε οτιδήποτε στο διαδίκτυο σκεφτόμαστε τι επιπτώσεις μπορεί να έχει το περιεχόμενο μας, οτιδήποτε βρίσκεται στον online κόσμο μπορεί να ξεφύγει από τον δικό μας έλεγχο και να χρησιμοποιηθεί από τρίτα άτομα

7δ: Η ρητορική μίσους στο διαδίκτυο αποτελεί ποινικό αδίκημα και οι θύτες διώκονται ποινικά.